

Kto nie może oddać krwi ?

Zabieg pobrania krwi lub jej składników musi być bezpieczny dla dawcy a przetoczenie uzyskanej krwi lub jej składników bezpieczne dla biorcy.

Z wymienionych powyżej przyczyn istnieją sytuacje kiedy dawca (kandydat na dawcę) nie może oddawać krwi ani jej składników i zostaje zdyskwalifikowany na stałe lub czasowo.

Czas trwania dyskwalifikacji jest uzależniony od jej przyczyny.

Pamiętaj !

Nie oddawaj krwi, jeżeli przez ryzykowne kontakty lub zachowania, naraziłeś się na niebezpieczeństwo.

Pomimo wprowadzenia najnowszych testów wykrywających wirusy ciągle istnieje jeszcze ryzyko, że w początkowej fazie zakażenia ilość wirusa jest tak niewielka, że wyniki wirusologiczne jeszcze go nie wykryją a pobrana w tym okresie krew zarazi drugiego człowieka.

Ryzyko stwarzają:

1. Wcześniej lub aktualnie stosowane narkotyki w postaci zastrzyków.
2. Kontakty seksualne z osobami stosującymi narkotyki w postaci zastrzyków.
3. Kontakty seksualne z wieloma partnerami/partnerkami.
4. Kontakty seksualne z partnerem/partnerką, których znasz od niedawna.
5. Kontakty seksualne w celu zarobkowym.
6. Kontakty seksualne z osobami, u których testy w kierunku AIDS, kiły lub żółtaczkę zakaźnej B lub C wypadły dodatnio.

Nie można oddawać krwi czasowo:

◇ Po przebyciu chorób zakaźnych, takich jak:

- grypa, infekcje grypopodobne, gorączka powyżej 38°C: 2 tygodnie po ustąpieniu objawów
- mononukleoza zakaźna: 6 miesięcy od czasu wyzdrowienia,
- toksoplazmoza: 6 miesięcy od daty wyleczenia,
- rzeżączka: 12 miesięcy od zakończenia leczenia,
- gruźlica: 2 lata od daty potwierdzonego wyleczenia,
- brucelozę i gorączkę Q: 2 lata od potwierdzenia wyleczenia,
- gorączkę reumatyczną: 2 lata od ustąpienia objawów, jeżeli nie nastąpiła przewlekła choroba serca,
- zapalenie szpiku: 2 lata od potwierdzonego wyleczenia,

◇ po szczepieniu, w zależności od rodzaju szczepionki czas dyskwalifikacji wynosi:

- 48 godzin od szczepienia przeciw: cholercze, durowi brzuszному, krztuścowi, durowi płamistemu, wścieklicznie, kleszczowemu zapaleniu mózgu, wirusowemu zapaleniu wątroby typu A

- 48 godzin od przyjęcia anatoksyny błonicowej i tężcowej,
- 1 tydzień od szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (bez kontaktu z chorobą)
- 3 miesiące po biernym uodpornieniu surowicami odzwierzęcymi,
- 4 tygodnie od szczepienia szczepionkami z osłabionymi bakteriami i wirusami przeciw BCG (gruźlica), odrze, różyczce, śwince, żółtej febrze

◇ przez 6 miesięcy po narażeniu na niebezpieczeństwo zarażenia chorobami przenoszonymi przez krew, np. po:

- badaniu endoskopowym przy użyciu fiberoendoskopu, (np. gastroscopia, kolonoskopia, artroskopia).
- kontakcie z obcą krwią (kontakt śluzówki z krwią, ukłucie igłą)
- przetoczeniu składników krwi,
- przeszczepie ludzkich komórek lub tkanek,
- dużym zabiegu chirurgicznym,
- tatuażu lub przekłuciu części ciała,
- akupunkturze, chyba że została wykonana przez wykwalifikowanego lekarza przy użyciu jałowych i jednorazowych igieł,
- narażeniu na ryzyko z powodu bliskiego kontaktu w warunkach domowych z chorymi na wirusowe zapalenie wątroby

◇ po powrocie z:

- krajów o wysokiej zachorowalności na AIDS (np. Afryka Środkowa i Zachodnia, Tajlandia) - 6 miesięcy od powrotu,
- krajów, w których endemicznie występują choroby tropikalne - 6 miesięcy od powrotu
- terenu, gdzie występują przypadki przeniesienia Wirusa zachodniego Nilu (WNV) na ludzi - 28 dni, w celu zapoznania się z aktualną sytuacją epidemiologiczną zapraszamy na stronę [ECDC](#),
- z rejonów, gdzie endemicznie występuje malaria (jeśli nie wystąpiły w tym okresie objawy choroby) - 12 miesięcy od powrotu,

◇ podczas przyjmowania leków

- okres dyskwalifikacji jest różny w zależności od choroby i rodzaju przyjmowanych leków,
- w przypadku zażywania aspiryny lub innych leków zawierających kwas acetylosalicylowy, krew można oddać po upływie 3 dni od ostatniego zażycia,
- brak dyskwalifikacji jest w przypadku przyjmowania: witamin, doustnych leków antykoncepcyjnych oraz leków hormonalnych stosowanych w okresie menopauzy.

◇ Inne

- 7 dni po zabiegu usunięcia zęba, leczeniu przewodowym i innych drobnych zabiegach chirurgicznych
- okres miesiączkowania i do 3-ech dni po zakończeniu
- ciąża i okres karmienia piersią oraz 6 miesięcy po porodzie lub po zakończeniu ciąży.
- cały okres pobytu w zakładzie karnym i 6 miesięcy po jego opuszczeniu
- kontakt z chorobami zakaźnymi - na czas równy inkubacji danej choroby (zwykle 4 tygodnie).

Na stałe dyskwalifikują dawcę:

◇ choroby zakaźne:

- żółtaczką zakaźną (WZW B, WZWC), a także przebycie w przeszłości żółtaczki o niejasnej przyczynie,
- HTLV, malaria, babeszjoza, leiszmanioza, gorączka Chagasa (Trypanosoma cruzi), ozena, promienica, tularemia, Kala Azar (leiszmanioza trzewna), przewlekła postać gorączki Q.
- Osoby, które w dowolnym okresie życia nieprzerwanie co najmniej 6 miesięcy zamieszkiwały na terenach endemicznego występowania malarii u których nie wykonano badań w kierunku malarii.
- kiła

◇ aktywne, przewlekłe lub nawracające choroby:

- układu krążenia, np.: wady serca, niewydolność krążenia, choroba wieńcowa, znacznego stopnia miażdżyca, stan po zawale mięśnia sercowego, zaburzenia rytmu serca)
- układu nerwowego np. padaczka, choroby psychiczne, stan po udarze mózgu
- układu pokarmowego
- układu oddechowego, np. astma
- układu moczowo-płciowego i nerek
- układu immunologicznego
- układu endokrynnego, Np.: cukrzyca, choroby tarczycy choroby metaboliczne
- choroby krwi i układu krwiotwórczego
- choroby skóry np. łuszczyca, sclerodermia
- choroby układowe np. kolagenozy
- nowotwory złośliwe

◇ nosiciele wirusa HIV oraz chorzy na AIDS

◇ osoby należące do grupy wysokiego ryzyka zakażenia się wirusem HIV (np. narkomani, osoby uprawiające prostytutkę)

◇ alkoholicy i lekomani

◇ stosowanie leków domięśniowo lub dożylnie nie przepisanych przez lekarza

◇ choroba Creutzfelda – Jakoba

◇ osoby u których wykonano w przeszłości przeszczep rogówki lub opony twardej albo były leczone preparatami uzyskanych z ludzkich przysadek

◇ osoby, które przebywały w okresie od 01.01.1980r do 31.12.1996r dłużej niż 6 miesięcy w Wielkiej Brytanii, Francji, Irlandii

◇ przetoczenie krwi lub jej składników na terenie Wielkiej Brytanii, Francji lub Irlandii po 01.01.1980

◇ zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem środków psychoaktywnych